

שפת אמת ספר במדבר - פרשת קרח - שנת [תרל"ו]

[תרל"ו]:

במשנה כל מחלוקת שהוא לש"ש סופה להתקיים זו מחלוקת הלל ושמאי ושאונה לשם שמים זו קרח וכל עדתו. דיש ב' דרכים בעבודת הבורא אחד עפ"י הדין מי שמיישר כל מעשיו וזוכה בדינו. ואחד עפ"י חסד הבורא. פ' שזוכה במעשיו שיעשה השי"ת עמו החסד. וגם שיכול לקבל חסד עליון שלא לבוא עי"ז ח"ו להתנשאות וש"ד. ולזה האיש מתנהג עמו הקב"ה בחסדו. ונודע שאהרן הכהן הוא המיוחד לבחי' החסד. והלויים בדין. אך באמת עולם חסד יבנה וא"א להתקיים בדין כמ"ש ז"ל עלה במחשבה במדה"ד וראה שאין העולם מתקיים ושיתף עמו מדה"ר הרי שא"א להתקיים במדה"ד בלבד. והטעם כי העוה"ז אינו בשלימות וע"כ יש בו חסרון. ובכוונה ברא השי"ת כן שלא להיות הקיום בשלימות בלי עזר עליון. וכמו בגשמיות נברא צד צפון פרוץ כידוע שמג' רוחות העולם סתום וצד צפון פתוח הכל להראות שאין לעולם קיום מצד עצמו. אך הקב"ה הוא שלימות העולם. וזה בחי' ש"ק שנק' שלום כידוע בזוה"ק בע"ש ביה"ש נבראו מזיקין ורצו לשלוט בעולם רק שהקב"ה השפיע קדושת ש"ק ונשבתו המזיקין. והיינו שסוף ימי המעשה הוא בחסרון שחסר השלימות. וע"ז אמרו מה ה' העולם חסר מנוחה פ' השלימות ובא שבת והשלים. ופ' הענין שהשבת מעלה כל הבריאה לשורשו והתחלתו. נמצא קודם שבא הגמר שה' שולט המזיקין כיון שהגמר חסר בא שבת ומעלה הכל אל ההתחלה. וז"ש כלי מחזיק ברכה שלום. פ' שכיון שהגמר חסר הרי הכלי כמו שיש בה נקב וכמו צד צפון שפתוח. וע"י שהשבת מדביק הכל לשורשו נעשה כלי שלם ומחזיק ברכה. וזה עצמו ענין פי הארץ לבלוע קרח שנברא בע"ש ביה"ש. פ' כיון שרצה קרח להתנהג רק עפ"י דין קפץ עליו רוגז הגיהנם שהוא הצד צפון שנאמר מצפון תפתח הרעה כנ"ל שאי אפשר להתקיים במדה"ד בלי השתתפות חסד עליון. ומחלוקת ב"ש וב"ה ג"כ באופן זה כידוע ששמאי יורד לעומק הדין כמ"ש מחדדין טפי. וב"ה וותרן וענותן ה'. אך ב"ש כיון שה' כוונתם רק לש"ש. זה המכוון שה' לשם שמים שיתף עמו מדה"ר פ' שידעו שאעפ"כ צריך למדת החסד ג"כ וכמ"ש בגמ' לא נמנעו זה מזה אעפ"י שאלו אוסרין ואלו מתירין כו'. אבל קרח רצה לירד לעומק הדין וערער על הכהונה שהוא מדת החסד לומר שאינו צריך לחסד לכן לא ה' יכול להתקיים. וזה י"ל פ' המעט מכם ויל"ד דהול"ל המעט לכם. אך זה הראה להם מרע"ה שמה שהם סוברים שעפ"י דין יזכו למדריגת הכהונה הוא א"א. כי המעט מכם מה שזוכין במעשיכם לבחי' לוי' זהו ג"כ רק בצירוף חסד עליון ובקשתם גם כהונה עפ"י דין והוא בלתי מתקיים:

ועל פי פשוטו יש ללמוד דרך איש הישר בעבודת הבורא כל שעולה מדריגה יותר. יודע חשיבות כל דבר קטן. שהרי מרע"ה שה' כמה מדריגות למעלה מהם הבין חביבות בחי' הלוי' שניתן להם מהשי"ת. והם התנשאו. וה' זה להראות להם על אשר אמרו ומדוע תתנשאו כו' הראה להם כי אעפ"י שזכה לכל אלה המדריגות חביב בעיניו כל דבר קטן וגדול בעבודת הבורא ולכן זכה לכל זה. לאפוקי הם שמיד זלזלו בשירות שלהם וביקשו יותר:

שפת אמת ספר במדבר - פרשת קרח - שנת [תר"מ]

אמו"זל הגיד בשם הרב מפרשיסחא ז"ל לראות איך המתנגדים על הצדיק בוחרים לדבר עליו דוקא במדה המתוקנת אצלו ביותר. כאשר אמרו ומדוע תתנשאו והכתוב מעיד והאיש משה עניו מאוד כו' ויש להוסיף על דבריו כי ע"י שה' ברור לבו של מרע"ה בענוות לכן לא ה' חש להתנהג בדברים שה' נראה לגאים לומר עליו שמתנשא עצמו, כי לא ה' מציאות ענין גיאות אצלו ולכן לא ה' ניכר בעיני ההמון בחי' הענוות שבו. והכלל בכל דבר עיקר הוא הפנימיות, ועל קרח נאמר ורקב [ג' קרח] עצמות קנאה כי ה' חסר לו הפנימיות. ומרע"ה ואהרן היו הפנימיות הדעת של בני ישראל והם האירו לכל בנ"י ונתרוממו כמ"ש המאור מחזירן למוטב. וקרח ועדתו נתדבקו בחיצוניות בלבד וה' נראה כל מעשיהם טובים מאוד. אבל אהרן ה' נראה איש פשוט ובאמת ה' לו הפנימיות וע"ז נאמר שתולים בבית ה' בחצרות כו'. וזה ה' סימן המטה להראות כי פנימיות שלו דבוק בשורש ודו"ק כי קצרתו בענין זה: